

DRIE EEUWEN GESCHIEDENIS VAN EEN ROTTERDAMS PATRICIËRSGESLACHT

DOOR DRS. B. WOELDERINK

OVER het algemeen kan gesteld worden, dat de belangstelling voor archieven en het archiefwezen toeneemt. Zeker is dat het geval voor de familiearchieven, waarin men de documenten met de persoonlijke sfeer treft, die het officiële gebeuren al naar gelang van hun inhoud kunnen aanvullen, verduidelijken of relativeren. Niet van minder belang zijn de zakelijke gegevens, die men aan de familiearchieven kan ontleen, wanneer daarin politieke activiteiten, handelstransacties, stukken rond eigendomsbeheer en dergelijke worden aangetroffen. Aangezien veel familiearchieven een onbekend bestaan leven, heeft de Rijksarchiefdienst enkele jaren geleden om het onderzoek in deze bronnen toegankelijker te maken een Centraal Register van Familie-archieven opgericht.

In een aantal gevallen hebben families besloten hun archiefbezit, vooral wanneer dat door ouderdom kostbaar was of door omvang moeilijk te bergen viel, naar de openbare bewaarplaatsen van Rijk en Gemeenten over te brengen. In het Gemeentearchief van Rotterdam kan men onder meer archiefbezit aantreffen van de families Baelde, Van der Hoeven en Chabot; ook zijn er archivalia aanwezig van individuele personen, b.v. ds. Delprat, de toneelster Mary van Eysden-Vink, wethouder J. Meertens en notaris L. J. C. J. van Ravesteyn om slechts enkele namen te noemen. Het grootste en qua inhoud interessantste familiearchief dat in de Maasstad berust, is dat van de familie Groeninx van Zoelen, wier archief genoemd is naar het statige familiebuiten Het Huis ten Donck te Ridderkerk, dat de documenten zo lange tijd heeft geherbergd. Een inventaris van dit archief van de hand van ondergetekende verscheen eind 1968.¹⁾

Het is moeilijk om in een kort overzicht te laten zien, wat dit familiearchief inhoudt, evenmin kan ik hier een aaneengesloten beschrijving geven van de lotgevallen van de familie Groeninx – sinds het begin van de 18de eeuw Groeninx van Zoelen – die van het eind van de 16de tot in het begin van de vorige eeuw in Rotterdam heeft gewoond. Ik wil mij beperken tot driemaal toe een beeld

te geven van het leven van enkele personen van deze familie, telkens aan het eind van een eeuw, te beginnen met de 16de eeuw. De reconstructie is opgebouwd met materiaal uit het familiearchief, het Rotterdamse stadsarchief, zonodig aangevuld met gegevens uit nog andere bronnen. Aan het eind van dit artikel is een beknopt genealogisch overzicht ter verduidelijking opgenomen.

OPKOMST

Niet ver van het roemrijke jaar 1572 vestigde de uit Reimerswaal afkomstige koopman Marinus Matheusz. Groeninx zich met zijn gezin te Rotterdam. Niet de troebelen van de opstand maar de letterlijke ondergang van zijn geboortestad in de Zeeuwse golven noopte Groeninx om te zien naar een andere basis vanwaaruit hij zijn activiteiten onder meer als handelaar in zout kon voortzetten. Aanvankelijk had Groeninx Dordrecht verkozen, spoedig verplaatste hij zich naar Rotterdam. In deze stad van vissers had men ongetwijfeld veel zout nodig voor de haringexport; daarenboven bevorderden de gevolgen van de opstand tegen Spanje de expansie van de koopvaardij en de haven. Zo is Groeninx' keuze goed verklaarbaar. De schaarse gegevens over zijn handelsactiviteiten wet- tigen de conclusie, dat hij zich blijvend met de zouthandel heeft bezig gehouden en dat hij na enkele moeilijke jaren in het begin, rond 1590 een goede positie had opgebouwd. Ten getuige daarvan kocht hij in 1592 een pand aan de Nieuwe Haven, dat de naam 'Roemerswael' ging dragen. 2^a) Al enige tijd bewoonde Groeninx dit pand, waar hij kenmerkend voor de veelzijdige bedrijvigheid van de toenmalige koopman, ook een vermoedelijk selectieve herberg hield. 2^b) In hetzelfde jaar 1592 liet hij zich met zijn vrouw portretteren. Als een krachtig figuur treedt hij ons tegemoet, sober en zonder zelfgenoegzaamheid, maar met het symbool van zijn handel in de hand.

Omstreeks deze tijd vestigen Groeninx' zonen zich ook definitief in Rotterdam door het aankopen van huizen. Hun beroepen staan eveneens in verband met handel en koopvaardij. Eén der oudere zonen, Jan Marinusz., bezat samen met zijn vader het heudeschip de 'Swarten Aernt', groot 22 last en geschikt voor de binnenvaart, dat wegens schuldvorderingen in de moeilijke jaren rond 1580 door de Rotterdamse magistraat bij decreet verkocht werd.³) De jongste zoon Gillis Groeninx die vermoedelijk juist in Rotterdam geboren

44. Marinus Matheusz. Groeninx op 72-jarige leeftijd, door een onbekende schilder, 1592.

45. *Jacomina Jansdr., vrouw van Marinus Matheusz. Groeninx, op 69-jarige leeftijd, door een onbekende schilder, 1592.*

is, heeft de meeste bekendheid verworven, niet zozeer als stamvader van het verdere geslacht, maar omdat hij als lid van de Vroedschap en stedelijk thesaurier in 1618 door prins Maurits met de andere Remonstrants gezinde bestuurders uit zijn ambten ontslagen werd. Van zijn handelsactiviteiten is nog maar weinig bekend. Vermeldenswaard is, dat we hem in de jaren 1609-1611 tegenkomen als gemachtigde van de bekende grote koopman Elias Trip. ⁴⁾

BLOEI

In de jaren '60 en '70 van de 17de eeuw bestaat de familie Groeninix eveneens uit een vader met een groot aantal zoons. De pater familias Marinus Groeninix, die in 1682 overlijdt, was weinig bij het bestuur van zijn stad betrokken. Door zijn huwelijk met Maria van Ardenne had hij eigendom verworven in de grote brouwerij 'Het Witte Lam' in de Kipstraat. Talrijke notariële acten tonen aan, dat de productie en verkoop van bier hem een uitgebreid werkterrein verschaften.⁵⁾ Ook trad Marinus Groeninix op als hoofdman van het bierbrouwersgilde in Rotterdam. Daarnaast legde hij zich toe op een zeer aparte tak van handel, die in het midden van de 17de eeuw voor een overgroot deel in Amsterdam geconcentreerd was, nl. de handel op de Levant. Pas in 1670 kwam er in Rotterdam een College van Direkteuren voor de Levantsche Handel onder deelname van Leiden en Dordrecht naast het Amsterdamse College. Tot de initiatiefnemers in Rotterdam behoorde Marinus Groeninix; van 1673 tot zijn dood was hij lid van de Rotterdamse Directie.⁶⁾

Interessanter is nog, dat Groeninix' zoon Adriaan ongeveer van 1668 tot 1678 in Smyrna het familie-handelshuis dreef. Blijkens de omslag van de audiëntiekosten van de Nederlandse consul ter plaatse over de twintig vaderlandse handelshuizen in deze stad behoorde Groeninix' kantoor tot de kleinere. Werd de hoogste klasse aangeslagen voor 800 en de laagste voor 200 daalders, hij moest er 300 betalen.⁷⁾ Over het leven in de Nederlandse kolonie lichten de gezantschapsberichten van Jacob van Dam ons duidelijk in.⁸⁾ Adriaan Groeninix behoorde in Smyrna tot de roerige elementen en lag voortdurend met de consul overhoop. Ogenschijnlijk waren incidenten als het eten ten huize van de consul van een pastei, waar de kok een kat in gebakken had, de oorzaak van Groeninix ge-

betenheid op Van Dam. Op de achtergrond speelde mee, dat vader Groeninx in patria aan een overigens niet geslaagde consuls-wisseling te Smyrna werkte, waarvan de bedoeling was, dat Van Dam's plaats door Adriaan Groeninx ingenomen zou worden. Wel werd Adriaan na zijn terugkeer te Rotterdam in 1684 Directeur van het Rotterdamse College van de Levanthandel. Helaas is in het familiearchief niets aangetroffen over de bedrijvigheid van de familie in deze periode.⁹⁾ Beter is het gesteld met de betrekking, die Adr. Groeninx van 1688 tot 1699 in Rotterdam bekleedde, namelijk ontvanger van de extra-ordinaire gewestelijke verpondingen. Dat men zijn boekhouding nu kan raadplegen is daarom zo van gewicht, omdat het financie-archief van de stad Rotterdam slechts losse rekeningen van deze belastingen over enkele eeuwen verspreid bezat. Nu is een overzicht mogelijk, zij het over een korte periode.¹⁰⁾

Evenals zijn vader heeft Adriaan Groeninx zich niet met stadsbestuur en politieke zaken bezig gehouden. Geheel anders was dat met zijn drie broers, die elkaar als het ware opvolgden in de stedelijke vroedschap. De oudste Aegidius Groeninx had, voordat hij in 1687 lid van de vroedschap werd, reeds bewezen een krachtig figuur te zijn. In 1672/73 als kapitein van een compagnie Rotterdamse schutters heeft hij zowel in als buiten de stad de stedelijke regering veel diensten bewezen.¹¹⁾ In 1673 pachtte hij van de grafelijkheid van Holland het Courzand gelegen vóór Charlois, een bekaarde plaat in de rivier de Nieuwe Maas, waar een buitenhuis op stond, dat hij met zijn gezin in de zomers bewoond zal hebben.¹²⁾ De jongste zoon mr. Marinus Groeninx jr. maakte van de Rotterdamse vroedschap deel uit van 1692 tot 1730. Indrukwekkend is het aantal malen, dat hij burgemeester was of afgevaardigde naar de vergaderingen van de Staten van Holland. Als ontvanger voor de Staten-Generaal van de verhoogde Last- en Veilgelden (de zgn. wederhelft) kon hij tenslotte profiteren van de mogelijkheden van het toenmalige staatsbestel om er zelf niet slechter van te worden.¹³⁾ Vooral zijn positie en die van zijn neef mr. Cornelis Groeninx, waar we nu niet verder op ingaan, geven duidelijk te kennen, dat de Zeeuwse immigrantenfamilie in Rotterdam gegroeid was naar een vaste plaats in de stedelijke oligarchie.

In de laatste decennia van de 18de eeuw concentreren we onze aandacht op mr. Cornelis Groeninx van Zoelen (1740-1791). Diens vader had als hommage aan zijn moeder Catharina van Zoelen, de laatste rechtstreekse telg in Rotterdam van een der oudste regeringsfamilies, de naam Van Zoelen aan de geslachtsnaam toegevoegd. Ook had Catharina van Zoelen Het Huis ten Donck in Ridderkerk door haar huwelijk met mr. Cornelis Groeninx in 1702 in de familie gebracht. Een zaak van beslissende betekenis in het levenspatroon van de familie Groeninx! Want als grootgrondbezitter in Ridderkerk was mr. Cornelis Groeninx in 1719 dijkgraaf geworden van Oud- en Nieuw-Reyerwaard, had hij zelfs in 1721 de ambachtsheerlijkheid Ridderkerk gekocht, nadat het Zuid-Nederlandse adellijke geslacht De Merode het op een executoriale verkoop had laten aankomen.¹⁴⁾

De Cornelis Groeninx van Zoelen aan het einde van de 18de eeuw is typisch de regent-grand seigneur. Hij tekent in zwierige letters met Groeninx van Zoelen van Ridderkerk. Hij is de joyeuze gastheer zowel op Het Huis ten Donck, waar het genootschap Pax regelmatig vergaderde, als in zijn patriciërswooning aan het Haringvliet aan de rivierzijde.¹⁵⁾ Vanuit die woning sloegen de Engelse gezant, andere hoge gasten en de Rotterdamse magistraat op 27 oktober 1787 tijdens een middagmaal de gepavoiseerde koopvaardijvloot op de Maas gade ter ere van de herstelling van prins Willem V.¹⁶⁾ Als liefhebber van de wetenschappen is Groeninx van Zoelen lid en administrateur van het Bataafsch Genootschap. Als kunstminnaar laat hij een collectie Hollandse meesters na met namen als Hobbema, Van Ostade en Steen, die na zijn dood op de veiling bijna f 5000,— opbrengt.¹⁷⁾ Als oranjegezind regent maakt hij de ups and downs in de politiek van zijn dagen mee. Zeer gefortuneerd past het hem niet om zich naast de hoge stedelijke en landelijke ambten nog met betalende functies bezig te houden.

Van de omvang van het bezit van mr. Cornelis Groeninx van Zoelen bestaan twee nauwkeurige taxaties van omstreeks 1760 en 1800.¹⁸⁾ In 1760 bedroeg de totale waarde bijna f 900.000,—, waarvan een derde in onroerende goederen was belegd en twee derde in effecten. Tot het onroerend goed behoorden de ambachtsheerlijkheid Ridderkerk met een bedrag van f 100.000,— en Het Huis ten Donck met dat van f 50.000,—; verder een aantal huizen binnen

Rotterdam en een oud familie buiten in Crooswijk genaamd 'Het Lammetje', dat niet zo hoog genoteerd stond en door de eigenaar in 1770 ook verkocht is.¹⁹⁾ De effectenportefeuille was binnen Nederland zeer gevarieerd; zij besloeg daarbuiten hoofdzakelijk Engelse stukken ter waarde van meer dan f 100.000,—.

In 1799 werd na het overlijden van Groeninx van Zoelen en zijn echtgenote Elizabeth Cornets de Groot de boedel opnieuw getaxeerd met het oog op de scheiding. De invloed van de revolutie van 1795 was duidelijk merkbaar. De totale waarde van het bezit beliep nu een bedrag van f 600.000,—. De vermindering is te wijten aan de daling van de effectenkoersen en de veranderde betekenis van het heerlijk bezit. Voorts moet in rekening gebracht worden, dat aan de kinderen van het echtpaar bij hun respectievelijke huwelijken al een goede ton was toebedeeld.

Door het ontbreken van even exacte gegevens over de samenstelling van het familiebezit in de 17de eeuw is een nauwkeurige vergelijking met het hierboven omschreven bezit niet te maken. Wel wijzen 17de eeuwse gegevens in een richting die doet vermoeden, dat in die eeuw het aandeel van de effecten ten opzichte van het totale bezit minder groot was en dat van het onroerend goed derhalve groter. Tot de 18de eeuw moet het verschijnsel gerekend worden om op grotere schaal buitenlandse stukken in de effectenportefeuille op te nemen.

Het jaar 1795 ging niet onopgemerkt aan de oranjegezinde regentenfamilie voorbij. Was mr. Cornelis Groeninx van Zoelen al in 1791 overleden, zijn enige zoon mr. Otto Paulus was na de vernedering der patriotten benoemd tot secretaris van de stad Rotterdam, een functie die hij in 1795 verloor. Zijn schoonvader mr. Reinier Frederik van Staveren, die van 1788 tot 1794 baljuw van de stad geweest was verloor zijn plaats in de vroedschap en stond zelfs enige tijd onder huisarrest.²⁰⁾ De jonge Groeninx van Zoelen werd ook belemmerd in zijn bewegingen en had voor een bezoek aan het familie buiten te Ridderkerk officiële toestemming nodig.²¹⁾ Te stevig was evenwel de maatschappelijke positie van de familie vooral in Ridderkerk geworteld om door de revolutie van 1795 diep aangetast te worden.

Het politiek bestel kent in 1795 een duidelijke breuk. In de geschiedenis van veel vooraanstaande families is 1795 een schijnbare breuk; nog voor de vestiging van het Koninkrijk Holland en zeker

gedurende die vier jaren neemt de invloed der uitgerangeerden weer toe. Maar deze korte en late opbloei valt buiten het bestek van dit artikel. ²²⁾

Concluderend is duidelijk het verschil te constateren tussen de stadia, waarin de familie Groeninx zich aan het eind van de 16de, 17de en 18de eeuw bevond. In de eerste fase is het een opkomend koopmangeslacht, in de tweede fase wordt het een gezeten familie, deels nog actief in handel en bedrijf, deels opgaand in politiek en ambten. In de derde fase wordt er een levensstijl ontwikkeld, die mede door toedoen van het bezit van de ambachtsheerlijkheid Ridderkerk en Het Huis ten Donck, adellijk aandoet. Benoeming in de adellijke stand van het hoofd van de familie Groeninx van Zoelen in 1815 is naar de maatstaf van die dagen de logische afsluiting van een ontwikkeling van drie eeuwen, die hier in vogelvlucht uw oog gepasseerd is.

NOTEN

1) B. Woelderink, Inventaris archief Huis ten Donck. Gemeentearchief Rotterdam 1968.

2) a. Archief van Schepenen te Rotterdam, inv. no. 490, gifteboek d.d. 24 oktober 1592.

b. Archief van Schepenen te Rotterdam, inv. no. 458, decreet- en preferentieboek, fol. 104: In het vonnis van preferentie en concurrentie tegen mr. Gerijt Jacobsz., chirurgijn, gewezen op 18 september 1591, wordt aan Marinus Matheusz. in Remmerswale alhier een vordering van 13 gulden toegewezen voor 'verdronken gelagen'.

3) Archief van Schepenen te Rotterdam, inv. no. 457, decreet- en preferentieboek, p. 399 d.d. 18 juli 1580 en p. 419 d.d. 22 juni 1582: De helft van het schip toebehorend aan Marinus Matheusz. werd verkocht op verzoek van Danckert van Mannee en Maerten Schoemaker, beide te Zierikzee, de andere helft toebehorend aan Jan Marinusz. werd verkocht ten verzoeken van Andries de Wale te Vlissingen.

4) P. W. Klein, De Trippen in de zeventiende eeuw. Rotterdam 1964, noot p. 172.

Gemeentearchief Dordrecht, protocol notaris P. Eelbo d.d. 12-2-1609 en 26-9-1611.

5) Gemeentearchief Rotterdam, notariële archieven, b.v.: inv. no. 704/10 d.d. 28-6-1661; inv. no. 397/7 d.d. 7-2-1663; inv. no. 709/73 d.d. 7-8-1666.

6) K. Heeringa, Bronnen tot de geschiedenis van Den Levantschen Handel, dl. 2. 's-Gravenhage 1917 (R.G.P., Grote Serie no. 34), p. 40.

7) Heeringa, a.b., p. 143.

8) W. E. van Dam van Isselt, Enige lotgevallen van Jacob van Dam, consul te Smirna van 1668-1688. In: Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde, 4e reeks dl. 6 (1907), p. 78-136, 277-351, 379-429.

9) Wel zijn in het archief Huis ten Donck bescheiden aanwezig van mr. R. F. van Staveren over de periode 1776-1808, inv. no.'s 1249-1253. De heer Van Staveren was Directeur van de Levantsche Handel te Rotterdam van 1788 tot 1809. Deze stukken waren nog onbekend toen dr. J. G. Nanninga het vierde deel van de Bronnen tot de Geschiedenis van den Levantschen Handel (2de stuk, R.G.P., Grote Serie no. 120) in 1966 het licht deed zien.

10) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Archief Huis ten Donck, inv. no.'s 1137-1195, periode 1688-1699.

11) Rotterdamsch Jaarboekje 1919, p. 71: De aftocht van pensionaris Pieter de Groot, gewezen ambassadeur in Frankrijk, die door het in beweging gekomen deel der bevolking als verrader gezien werd, uit Rotterdam in de zomer van 1672 werd gedekt door de burgerwacht o.l.v. kapitein Aegidius Groeninx.

Op 5 februari 1673 gingen 600 man van de Rotterdamse schutterij op last van Gedeputeerden te Velde naar Leiden ter versterking van de militaire positie aldaar met aan het hoofd kolonel Groeninx (Gem. Archiefdienst Rotterdam, Ambteboeken Burgemeesteren, dl. 2 fol. 159; Ingekomen missieven bij burgemeesteren, brieven van Aegidius Groeninx vanuit Leiden, gedateerd 6, 9 en 17 februari). Spoedig teruggekeerd rukte de schutterij datzelfde jaar nog tweemaal uit, in juli naar Schoonhoven en in september naar Gouda.

12) H. Donkersloot, Courzand en de voormalige Heysche Haven. In: Rotterdams Jaarboekje 1941, p. 105-121.

13) Benoemingen: Resolutiën Staten-Generaal 30 juli 1697 en 17 juli 1702. Demissie: Resolutiën Staten-Generaal 25 nov. 1728. Groeninx' salaris bedroeg 1,5 procent van het revenu van deze belasting door de particuliere ontvangers aan hem verantwoord. Voor de aanvaarding van het ambt moest een cautie gesteld worden van f 50.000,—.

14) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Archief Huis ten Donck, inv. no. 431.

15) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Handschriften Verzameling no. 345: Vriendenalbum van het Genootschap Pax.

16) De Rotterdamsche Courant d.d. 30 oktober 1787. Het feest vond plaats op zaterdag 27 oktober.

17) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Bibliotheek, veilingcatalogi: 25 juni 1800, verkoping bij Dirk Vis van de collectie schilderijen grotendeels nagelaten door mr. C. Groeninx van Zoelen van Ridderkerk. Het duurste werk was een Ferdinand Bol van 1654 dat voor f 1100,— verkocht werd.

18) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Archief Huis ten Donck, inv. no.'s 373, 374.

19) Archief van Schepenen te Rotterdam, inv. no. 578. gifteboek d.d. 13 april 1770: mr. Cornelis Groeninx van Zoelen verkoopt een hofstede onder Rubroek, de vroegere buitenplaatsen Het Lam en De Boot, aan

Willem van Kouwenhoven. Deze percelen waren nog afkomstig van de rond 1600 in Rotterdam wonende Guillaume de Lohierville, grootvader van de vrouw van de brouwer Marinus Groeninx. In de 19de eeuw komen ze via de familie Van der Pot aan Abraham van Rijckevorsel en vormen dan met andere percelen diens buiten 'Rubroek'.

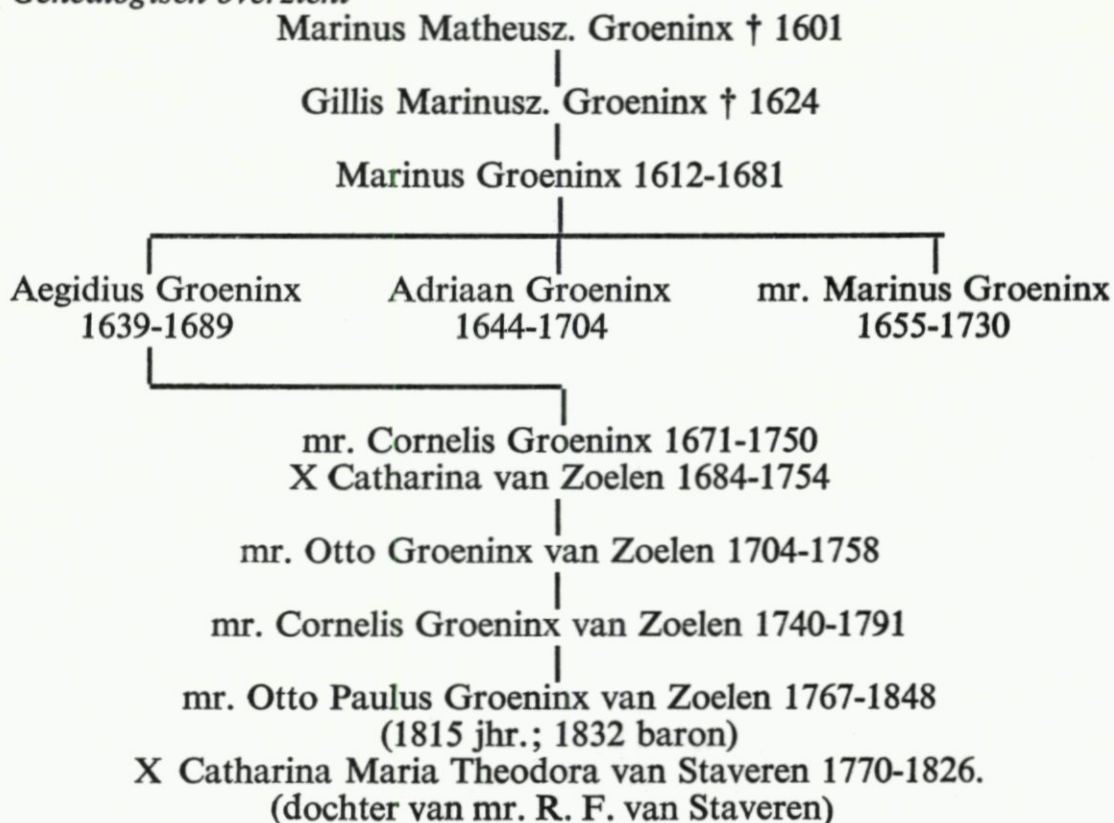
20) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Handschriften Verzameling no. 1247.

21) Gem. Archiefdienst Rotterdam, Archief Huis ten Donck, inv. no. 79.

22) Hier wordt slechts gewezen op het interessante verschijnsel dat het franse bestuur van 1811-1813 zich overduidelijk erop toelagde om de rijkste personen de bestuursfuncties te laten vervullen zonder aanzien van hun politieke gezindheid. Kennelijk in de opvatting dat die personen uit zorg voor hun bezit zich het meest voor orde en rust zouden inspannen. Mr. O. P. Groeninx van Zoelen onttrok zich op gracieuze wijze aan deze bedenkelijke genoegens door van 14 april 1811 tot 23 juni 1812 met zijn hele gezin op reis te gaan. Dat kostte hem ruim 35.000,— gulden, maar aangezien hij in 1812 bij de overheid bekend stond als de op één na rijkste man van het departement van de Monden van de Maas met een geschat inkomen van 120.000,— franc, was dat wel te overkomen. (Arch. Nationales, Paris, Serie F1 b2, Bouches de la Meuse 3: geschreven lijst van de honderd hoogst aangeslagenen in het departement.)

BIJLAGE

Genealogisch overzicht

Dit genealogisch overzicht bevat slechts de namen die voorkomen in dit artikel, van welke personen op deze wijze de relatie aanschouwelijk voorgesteld wordt. De meest volledige genealogieën van het geslacht Groeninx van Zoelen zijn van de hand van de heer W. A. van Rijn, Archief Huis ten Donck, inv. no.'s 5 en 6. Voorts kan men terecht bij de publicatie van de heer Van Rijn in het Nederlandsch Patriciaat, 19de jrg. (1930), p. 69-78.

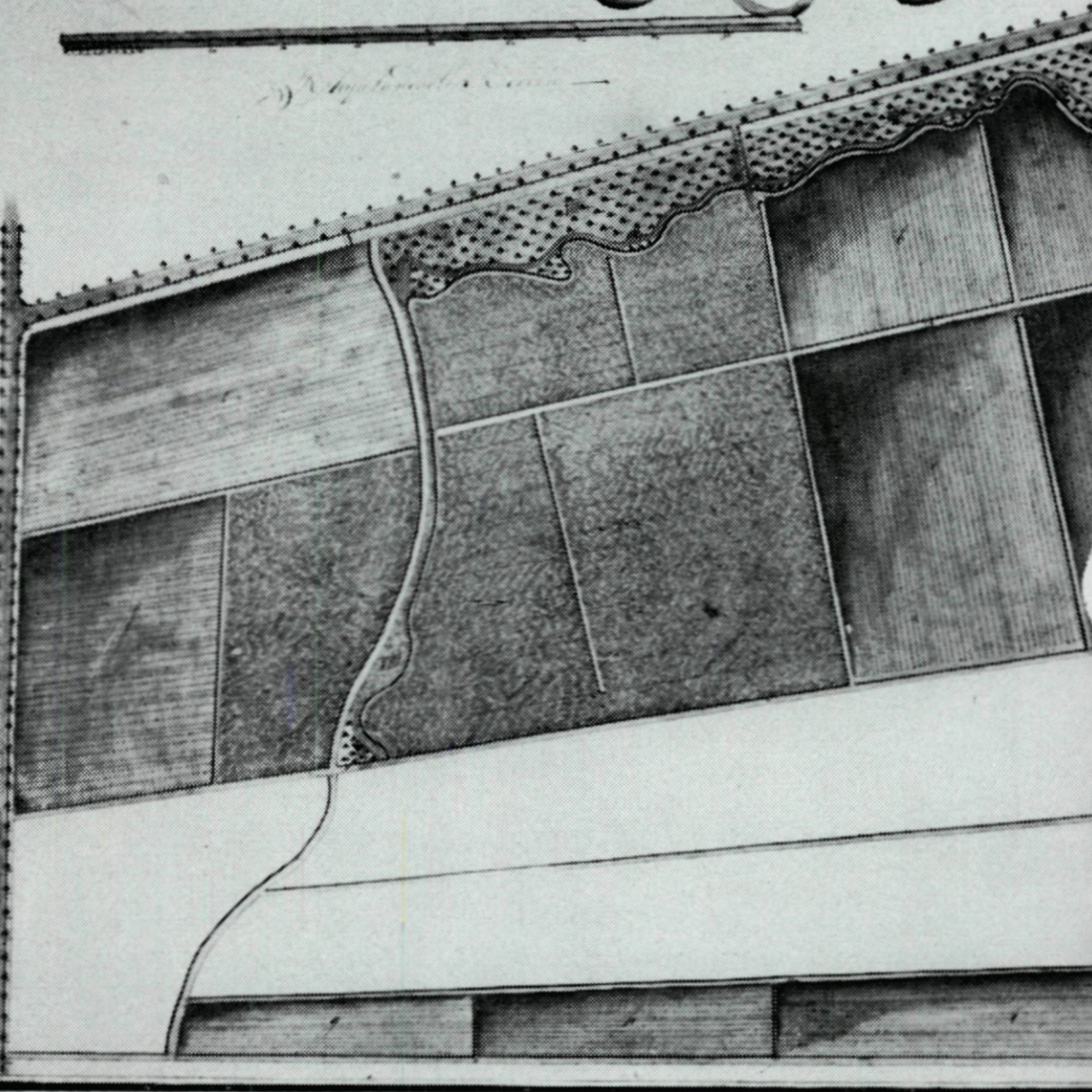
46. Koning-stadhouder Willem III tijdens de slag bij Boyne, schilderij boven de schouw in een kamer van Het Huis ten Donck, als uiting van Oranjegezindheid van de bouwer van het huis mr. Otto Groeninx van Zoelen, die in 1748 door prins Willem IV tot burgemeester van Rotterdam werd aangewezen.

Nieuw Sidelin
 1752

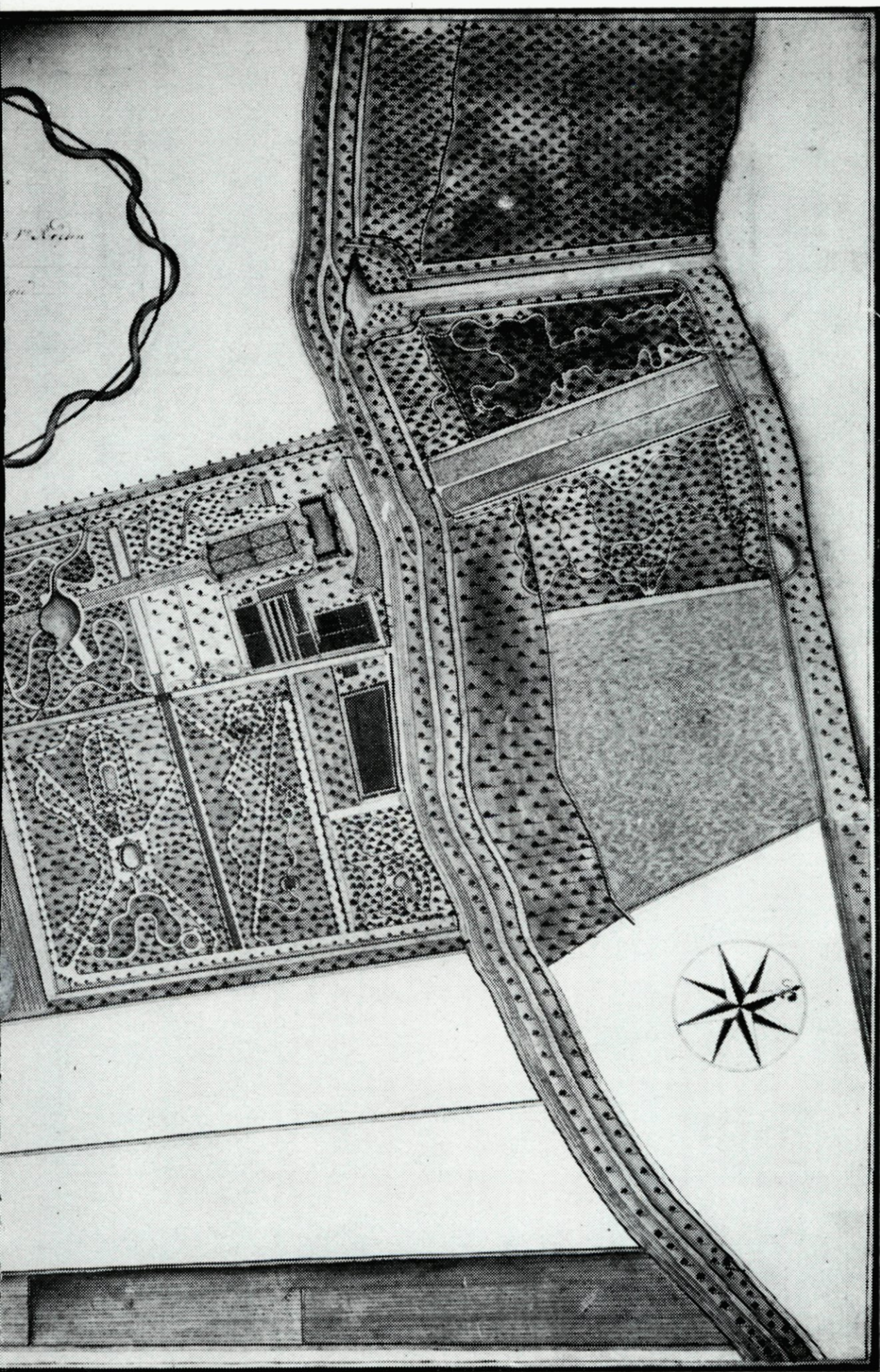
Den Wilhelms Gedenke Aene
 Cornelis Groenins van Zeeën.
 Aene Rindobek. Veen in de Vreesche die Sine. Reet
 van deze plattegrond van is alse Lustplaats. en is
 t. Ansten Dene. in de Vreesche. te Lande eret van 52
 en is alse Lustplaats. van een Wilhelms Gedenke Aene
 Cornelis Willem Maan. in Peter Aert Drogisten van het Mathem.
 1752. In de Vreesche. te Lande. en is alse Lustplaats.
 In de Vreesche. te Lande. en is alse Lustplaats.

1	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3	100	100	100	100	100	100	100	100	100
4	100	100	100	100	100	100	100	100	100
5	100	100	100	100	100	100	100	100	100
6	100	100	100	100	100	100	100	100	100
7	100	100	100	100	100	100	100	100	100
8	100	100	100	100	100	100	100	100	100
9	100	100	100	100	100	100	100	100	100
10	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ACAD.
 DROGISTEN
 BIEL.

47. Plattegrond van de 'lustplaats' 't Huis ten Donck' door Cornelis Willem Maan en

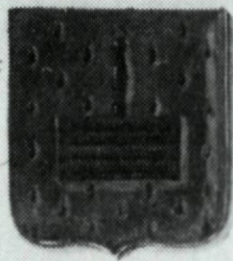

er Harte, 1781.

VAN WEGE DEN KONING.

DE HOOGE RAAD VAN ADEL, gebruik makende van de magt aan
denzelve verleend, bij besluit van den 20sten Februarij 1816, bevestigt bij
dezen *het Huis ten Donck* (prou Lina Bellard)
ingevolge het, door haar gedaan verzoek, in het bezit van het navolgende Wapen:

*Synes een schield van zilver,
en bezaaid mit tranen*

*beladen mit een Roskam,
alles van Zwart.*

Gedaan in 'SGRAVENHAGE den 14 July 1819.

J. G. van Lynden van Hemmen Secret.

TER ORDONNANTIE VAN DEN HOOGEN RAAD,

C. Chas Secretaris.